

Octubre 2010

La prova permet establir amb precisió si els contactes d'un malalt cal que rebin o no la medicació

SALUT PÚBLICA INCORPORA UN NOU MÈTODE PER DIAGNOSTICAR LA INFECCIÓ TUBERCULOSA DE MANERA MÉS EFICIENT

Tuberculosi a Barcelona

Barcelona té un Programa de Prevenció i Control de la Tuberculosi des de l'any 1987, que actua de manera global i que està liderat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) amb la col·laboració dels hospitals i CAPs de la ciutat.

Durant l'any 2009 es van detectar 392 casos de tuberculosi en residents a la ciutat, el que representa una incidència de la malaltia de 24 casos per 100.000 habitants. La malaltia és més freqüent en homes (224 casos) que en dones (168 casos).

La tuberculosi experimenta un declivi respecte el 2008 del 5,5%, i si s'analitza des de l'any 2000, aquesta disminució mitja acumulada és del 4,3% en homes i 1,5% en dones.

La majoria dels afectats són nascuts a l'Estat Espanyol. El grup d'edat més afectat en les persones autòctones ha estat el de majors de 65 anys. En immigrants, en homes ha estat el grup de 40 a 64 anys i en dones la població d'entre 15 i 24 anys.

S'han detectat alguns factors de risc que dificulten el maneig clínic de la malaltia i que poden fer més difícil el seguiment del pacient fins a la seva curació. En els homes els més habituals són el tabaquisme, el consum excessiu d'alcohol i l'exclusió social; en dones, el tabaquisme i els tractaments immunosupressors.

La prova de l'interferon gamma (anomenada *Quantiferon TB Test*)

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), a través del seu laboratori, desplega un nou mètode per diagnosticar la infecció tuberculosa que pot suposar una alternativa a la prova de la tuberculina (prova de reacció intradèrmica de Mantoux), que s'ha utilitzat durant dècades. La tuberculina mesura la resposta immune cel·lular a nivell cutani després d'administrar antígens (PPD), però hi ha una nova manera de diagnosticar la infecció basada en mesurar in vitro la resposta immune cel·lular.

Aquest mètode s'anomena genèricament prova de l'interferon gamma i consisteix en una anàlisi de sang, més sensible i més específica. La prova de l'interferon gamma evita diagnòstics erronis que poden aparèixer amb persones vacunades algun cop a la vida contra la malaltia, persones que han patit un contagi recent o perquè es detecten micobacteris ambientals que no són tuberculosos.

La prova s'utilitza en l'estudi de contactes que es fa sempre que apareix un cas de malaltia tuberculosa activa. Totes les persones que estan en contacte habitual amb l'afectat han de fer-se una prova per veure si hi ha infecció pel *Mycobacterium tuberculosis*.

Un diagnòstic el més ajustat possible és clau, ja que determina si una persona infectada ha de començar o no la medicació preventiva per evitar que emmalalteixi, i que en el cas de la majoria d'afectats suposarà administrar antibiòtics durant 6 mesos. A més, s'eviten tractaments innecessaris.

El laboratori de l'ASPB ha estat el primer centre de la ciutat en incorporar aquesta prova. El número de mostres analitzades va ser de 1479 en l'any 2009, mentre que durant l'any 2010 (1 de gener a 30 de setembre) se n'han estudiat 1292.

Informació d'interès sobre la tuberculosi

Tuberculosi i pobresa estan molt relacionats. En el món, només 22 països –la majoria en vies de desenvolupament- concentren el 80% de casos nous.

Actualment hi ha tractaments molt eficaços però són de llarga durada, cosa que pot provocar abandonaments per part dels pacients. A Barcelona, el 95% dels malalts compleixen el tractament, ja que existeixen importants sistemes de control de la malaltia i s'apliquen recursos com el Tractament Directament Observat.

La recerca en tuberculosi es centra en: millors mètodes de diagnòstic, nous tractaments que tinguin durades més curtes, i noves vacunes.

No es fàcil infectar-se de tuberculosi, però una convivència intensiva amb malalts pot fer que contraguem la malaltia. Contagiar-se no vol dir emmalaltir, per bé que hi ha persones amb més risc de desenvolupar una tuberculosi, especialment les que presenten un sistema immunitari danyat.

Un dels símptomes més indicatius de sospita de tuberculosi són la tos i expectoració que no remeten durant més de dues setmanes, juntament amb d'altres de més específics.

Només contagien la tuberculosi les persones malaltes, no les infectades. Per tant, una persona que té cura d'un malalt no transmet la tuberculosi.

XIV Taller Internacional sobre Tuberculosi 2010

Els pròxims 23 i 24 de novembre es celebra a Barcelona el Taller Internacional sobre Tuberculosi que organitza la UITB amb l'objectiu de millorar la prevenció i control de la Tuberculosi a Espanya. La reunió tindrà lloc a la seu del Col·legi de Metges i farà un repàs a les principals àrees d'interès vinculades a la malaltia, especialment en recerca i avenços diagnòstics.